DE FRACTURA MAXILLÆ INFERIORIS.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ,

Quas, Deo Juvante, & Præside M. PETRO LASSUS, Artium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* Franciscus Cabany, *Artium liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister, in Nosocomio Parisiensi, Chirurgus præcipuus: Theseos auctor.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

20 ma xbris

Die Sabbati ~~secundâ Augusti~~, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam, anno salutis 1766.

PRO ACTU PUBLICO
ET
SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis P. Al. Le Prieur, Regii Chirurg. Collegii Typographi.

M. DCC. LXVI.

X

DE FRACTURA MAXILLÆ INFERIORIS.

THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

I.

AXILLA inferior cava, medullosa, quæ sola movetur, cujus media & etiam ima pars mentum est, cuique cum arcu quædam est similitudo, duobus componitur ossibus quæ in infantibus per *synchondrosin* uniuntur, in adultis vero per *symphisin harmonicam* ita æquabiliter corporantur, ut unicum os optime dixeris. Verum ipsius maxillæ partes extremæ quasi bicornes sunt, & in duos processus utrinque desinunt. Eorum alter coronoides dictus in acutum vergens, vertice ipso tenuatur, altiusque procedens, sub osse jugali subit, & in eum

temporalis muſculi tendo inſeritur. Alter brevior & rotundior condyloides appellatur, in ea cavitate quæ juxta foramen auris eſt, committitur: ibique huc & illuc ſe inclinans maxillæ facultatem motus præſtat. Et cavitas & condylus cartilagine obducitur. Hujus vero maxillæ pars anterior inæqualis eſt, & multis quaſi clivulis exaſperatur ad muſculorum inſitionem. Utrinque duobus etiam ex cavatur foraminibus quorum alterum in interna ipſius regione aſperum & inæquale, viam præbet arteriæ & venæ, nervo que maxillari inferiori qui tertius ramus eſt quinti paris. At alterum foramen quod exterius eſt, ad labri inferioris radicem latuſque cernitur. Porro ſi ſetam exſiccatæ maxillæ interno foramini indideris, eam ab eo foramine ad externum uſque, levi opera protrudes: &, ſi maxillam effregeris, continuum iter ab uno foramine in alterum canalis modo cœlatum obſervabis. Præterea maxillæ ora ſuperior multiforis eſt. In ea ſunt enim receptacula, ſeu cavernulæ quæ dentes excipiunt, quibuſque firmiter adhærent quaſi clavi lignis infixi. Dentium alii ſunt inciſores, alii molares, alii canini, per *gomphoſin* omnes uniuntur. Eorum mirabilis eſt niditas & candor in iis quibus in corpore color noctis eſt: præſertim quoque ruricolis hominibus quibus eſt perpetua juventus & inviolata valetudo, queis pulmo neque noxium virus eructat, neque ſtomachus vapida contagione proluitur. Mirabilis quoque eorum ſymmetria, ſinguli quaſi lyræ claviculi extra genas nudi prominent: inferni ſupernis, dextri ſiniſtris, ordine & numero ita ſunt æquales, ut ne modico quidem errori locus ſit. Eorum inſuper ortus & obitus in pueritia cuſtoditis temporum vicibus terminantur: & occidentium numerus naſcentibus locum pandit. Movetur autem maxilla ſurſum, deorſum, antrorſum, retrorſum & ad latera. Surſum movent, videlicet eam claudunt muſculi *temporales*, *maſſeteres* & *pterygoïdei* interni qui interdum quoque trahunt eam ad latera. *Pterygoïdeis* externis antrorſum ducitur. *Biventres* eam deprimunt & os aperiunt. In univerſum ex compoſita horum muſculorum actione, varii motus exercentur.

II.

Ejusmodi ad ſoliditatem & harmoniam partibus omnibus temperatis, corpus nulla perturbatione frangitur, nullaque

fatigatur ægritudine. At vero quacunque maxilla diligenter inspiciatur, nulla pars illius inveniri poteſt tam recondita quæ externis non pateat inſultibus, nullaque tam robuſta quæ fracturis & vulneribus non ſit propoſita. Quæ ſi paulo accuratius exploraris, non modo compertu evidentia, verum etiam factu facilia ſenties. Superficies illius ubique ſatis ampla, & ubique duritiei conjuncta fragilitas, ut quaquaverſum frangatur. Frangitur enim ad angulos, ad mentum & ad latera. Modo fractura tranſverſe fit ſeu oblique, modo ſecundùm longitudinem oſſis ſeu ad perpendiculum. Quin etiam fragmenta ſæpe fiunt, præſertim in vulneribus ſclopetariis, quod genus peſſimum eſt. Interdum quoque nec vulnus in eſt, nec fragmentum à fragmento recedit : at alias aliud evenit. Plures enim ſimul fracturas, aut contrafiſſuram fieri, quemadmodum vidimus, haud infrequens eſt. Neque ubi maxilla percutitur, ibi fracturam ſemper adeſſe credideris : etſi pars ictu gravi pulſata fuerit, nihilominus in integro tota eſſe poteſt, & alibi os fractum invenitur, aliquoties abſque ſenſibili dimotione præſertim in condylis ; ea vero fracturæ ſpecies imperitos plerumque calvitur. Poteſt etiam evenire, ut ex ictu caſu-ve, neque perfringatur os, neque è ſede ſua dimoveatur, ſed tantùm collidatur fortiter ſuccutiatur-ve. Quod ubi incidit, tum propter ſuam ipſius mobilitatem, dentiumque prominentiam qui vim ictus quodammodo minuunt, commotionis cerebri periculum ſubeſt, aut contuſione oſſis periclitatur æger.

III.

Fractura cognoſcitur ex menti figura mutata, inordinata ſede dentium, fragmentorum aſperitate, & aliis fracturæ ſignis. Si gravis inflammatio eſt, totiuſque faciei fortis tenſio accedit, ſi partes parum dimoventur aut inter ſe cohærent, tunc fracturam adeſſe non faciliter judicatur. Ut vero de ea compertum aliquid habeatur, digitis extrinſecus poſitis parum à ſe remotis, pollices in os demittantur, dein motus oppoſiti fieri debent ſupra dentes anteriores fortiter premendo, ſimulque partem maxillæ angulo propiorem ſurſum elevando, ut ex alternis & oppoſitis motibus audiatur crepitus. Ex dimotione pars una projectior eſt altera : ea quæ antrorſum eſt, pondere ſuo deprimitur : quæ vero poſterius, actione muſculorum atto-

litur. Ubi autem partes fractæ vehementer vexatæ non consistunt, sed recedunt, casus multo asperior est, quia nervus qui à quinto pari ad maxillam inferiorem, omnesque in ea dentes, pertinet, distenditur; quam rem magni dolores, nervorumque per universum corpus distentiones, cum aurium sonitu sequuntur. Etiam rupta illa arteria quæ per maxillam discurrit, sanguinis, profusio oritur quæ difficilius supprimitur. Fractura quæ fit in articulo calamitosa est & multum excrucians tum propter læsionem partium nervosarum quæ ibi sunt, tum etiam ob metum concretionis & rigiditatis articuli, qui morbus ancylosis dicitur. In primis sæpe diebus paralysi aut convulsione torquetur æger, prout nervus maxillaris comprimitur, aut violenter distenditur. Nonnunquam autem dentes cariosi fiunt & dolorem movent: quin & ipsi oculi rubent, & cum dolore ac prurigine graves sunt. Dolor est in genis quæ torpent, dolor est in auribus quæ timiunt. Os demum perenni salivæ stillicidio supra modum irroratur. At vero procedente tempore fit omnis dolorum & accidentium amotio.

IV.

Est etiam observatio necessaria qua quœnam sit dimotionis species prius inquirendum, quam in sedem suam os reponere pertentetur. Fractura quæ sine dimotione est, suapte sanatur per deligationem affabre factam quæ partes in statu naturali continere valet. At, si pars alia super aliam effertur, & dens super proximum dentem excedit, digitis infra maxillam positis, sentitur inæqualitas, tunc dimotio juxta crassitudinem ossis adesse judicatur. Ergo si hoc deprehensum est, protinus os fractum in suam sedem reponere convenit, quod in hoc-ce casu non est admodum difficile. Igitur imprimis digitis utrinque maxillam sustinentibus & prementibus, pollices linteolis involuti in os demittendi sunt prope fracturæ locum: dein alternis vicibus, modo sursum, modo deorsum premendo, renitatur alter alteri motus: maxillæ partem elevatam pollex directo deorsum comprimat; digiti verò subter mentum positi partem humiliorem sursum versus elevare nitentur. Et cum fere semper adsit in osse fracto inæqualitas, primum utrinsecus trahere debet Chirurgus, ut facilius fragmentum quod suo loco non est, reponatur. Ubi autem maxilla in totum ita frangi-

tur, ut os super os emineat, extremitatibus mutuo superpositis, & earum alia ad aliam tanquam adminiculum adnitente, tum intra, tum extra tumor & cavitas persentitur. Atque id ubi incidit, digitis ori immissis & extra manu adhibita, primum extensio, ministro retro continente, & Chirurgo ante extendente, fieri debet: hinc & ossa inter se componenda. Ossibus repositis, splenia longitudini maxillæ convenientia superinjicienda sunt; dein deligatura instituenda quæ fiat fascia duabus extremitatibus fissa, quatuor digitos lata, media quoque sui parte in longitudinem incisa, ut utrinque mentum complectatur, & inde capita ejus super caput adducta ibi ligentur. At, si fractura simplex fuerit, prius injecta mox dicta fascia, capistro etiam utendum est: sin aliter, id minime faciendum. Attamen nec maxillam ultra adstringi oportet, quam ut contineatur, & cum spatio laxetur. Eam enim quam proxime superiorem minime vincire opus est, alioquin cibum & potum fauces non caperent. Neque fracturæ loco pronus æger obdormiat, neque multum cibi capiat; quin & primis utique diebus fames necessaria est. Nec quidquam duri edendum, donec ex toto maxillam callus firmaverit. Impræsentiarum quoque silentium habendum, & multus sanguis detrahendus, prout accidentia subeunt, aut gravedine somnolenta æger demersus est. Dentes qui sunt ad fracturam, si recesserunt, non tantum bini, verum & plures filo colligandi, donec ossa ferruminata sint. Fere verò intra vigesimum aut trigesimum diem maxilla consolidatur. Gravius aliquanto est cum ossis fracturæ carnis quoque vulnus accessit, maximè que si id ab instrumento sclopetario inflictum fuerit. Nam & inflammationem multo graviorem & putredinem promptiorem, & etiam cariem id morbi genus hebet. Quibus periculis magis adhuc ea maxillæ pars exposita, quæ juxta ipsum articulum icta est. Igitur curiosius id agendum & vulnus quotidie solvendum curandumque. Si intus est, spongiolæ quæ fœtidam salivæ proluviem ebibant in os demittendæ sunt. Has saliva imbutas identidem immutare necesse est; his enim continuo purgatur ulcus & provide fœtor oris adimitur. Cùm verò purum ulcus esse cœperit, spongiolas amovere præstat: tunc enim saliva neque fœtida est, neque noxia; quin & ulceri sanando veluti balsamum naturale plurimum prodest. Quod ubi plura erunt fragmenta, nihilominus singula in suas sedes digitis erunt compellenda,

nisi undique resoluta cum cæteris non glutinari intelligatur. Si os denudatum est, carnes propius admovendæ sunt & vulneris labia ad mutuum contactum adducenda, & adducta conservanda donec glutinentur. Aliquoties os retegitur absque ulla separatione fragmentorum : si vero ea fit, curatio tardior evenit; at interdum nulla exinde sequitur oris depravatio. Multa enim exempla hominum suppetunt quibus maxillæ magna parte amissa, ruinam resarcire, pristinumque decus renovare, opus non fuit naturæ viribus majus.

FINIS.

Typis P. AL. LE PRIEUR, Regii Chiturg. Collegii Typographi.